

## Частна гимназия „Проф. д-р Васил Златарски“ - София

### Примерен тест и указания за приемния изпит – 8 клас

Приемният изпит се състои от тест по езикова култура и литература или тест по езикова култура и математика по избор на кандидата.

Изпитът започва в 9.00 часа.

Състезателният бал се образува от:

- ✓ утроената оценка от изпита;
- ✓ общ успех (първи срок или завършен седми клас);
- ✓ оценката по български език и литература (първи срок или годишна);
- ✓ оценката по математика (първи срок или годишна).

#### I. Тест по езикова култура

Чрез теста се подлагат на проверка грамотността на кандидата (усвоени граматически, правописни и пунктуационни езикови норми), уменията за разбиране на смисловата единност, последователност и обвързаност на текста.

**Примери:**

##### 1. Какво по състав е следното изречение:

*Снахата намести свекъра си под стълбището, където лежеше кучето.*

- а/ сложно съставно с подчинено допълнително
- б/ сложно съставно с подчинено подложно
- в/ сложно съставно с подчинено обстоятелствено
- г/ сложно смесено

##### 2. Подчертайте в скобите думата, която не е антоним на дадената:

- а/ лесен (*труден, тежък, непосилен, студен*)
- б/ верен (*зрешен, лош, неверен, неистинен*)
- в/ бистър (*размътен, непрозрачен, остър, мътен*)
- г/ мирен (*сбъркан, палав, немирен, непослушен*)

##### 3. В кое изречение няма погрешно членуване:

- а/ Балканският полуостров е най-източния южноевропейски полуостров.
- б/ Летният концерт на тримата тенори обра оваците.
- в/ Русокосия странник погледна кръчмарят.
- г/ Силния шум накара задрямалия старец да се сепне.

##### 4. В кое изречение е допусната пунктуационна грешка:

- а/ Необходими са много вяра и сили, за да се достигне победа в този труден период.
- б/ Физически слаба и немощна, тя е нравствената му опора през годините на борбата.
- в/ За него тя е, не само нравствена опора, но и човекът, който е вярвал в силите му.
- г/ За да бъдеш водач, не е достатъчно само да си обвързан, но и да си личност, която умее да увлича.

##### 5. Прочетете изреченията. Посочете онази последователност, изразена с цифри, която позволява на изреченията да образуват свързан текст.

- I. Днес едва ли някой може да си представи ежедневието без печатното слово, което води началото си от “свидната рожба” на гениалния немец.
  - II. В миналото хората използвали обработени кожи и птичи пера за писане.
  - III. След като Гутенберг прави своето велико откритие – печатарската машина, нещата бързо се променят – започва нова епоха за книжнината.
  - IV. Появили се и първите книги – ръкописните.
  - V. Нейното размножаване и разпространяване става доходоносна индустрия.
- а/ I, II, V, IV, III
  - б/ II, IV, III, V, I
  - в/ II, I, IV, V, III
  - г/ IV, I, V, II, III

##### 6. Темата на горния текст е:

- а/ първите ръкописни книги
- б/ значението на откритието на Гутенберг
- в/ как се разпространяват печатните книги
- г/ как са писали в миналото

## II. Литература

Учениците избират между съчинение разсъждение и есе.

### 1. Съчинение разсъждение

Съчинението се базира върху изучения до момента на изпита литературен материал. Изискванията са съобразени с общообразователните критерии за съчинение разсъждение.

#### **Автори и произведения:**

Любен Каравелов – “Маминото детенце”

Христо Ботев – “На прощаване”

Иван Вазов – “Немили-недраги”, “Една българка”, “Българският език”, “Опълченците на Шипка”

Алеко Константинов – “До Чикаго и назад”

Елин Пелин – “Ангелинка”

Йордан Йовков – “По жицата”

#### **Примерни теми:**

1. Живот съзидание и живот дрямка (Съчинение разсъждение върху I глава от повестта “Маминото детенце” от Л. Каравелов)
2. Картината на победното завръщане в представите на лирическия герой от стихотворението на Хр. Ботев “На прощаване”
3. Баба Илийца в миг на върховно изпитание (Съчинение разсъждение върху IV част на разказа “Една българка” от Ив. Вазов)

### 2. Есе

Есето е на нравствено-етична тема. Съобразено е с възрастта на учениците и проверява уменията за създаване на текст, възможностите за формулиране на собствено мнение и степента на овладяност на родния език.

#### **Примерни теми:**

1. “Най-хубавото се вижда само със сърцето” (Антоан дьо Сент-Екзюпери)
2. “Между говоря и правя има дълъг път” (Испанска поговорка)
3. От всичко, което съм и което притежавам, какво мога да нарека истински мое

### III. Математика

Изпитът включва три задачи, от които две алгебрични /уравнение и текстова задача/ и една геометрична. Задачите са от посочения в конспекта материал за седми клас и са съобразени с изученото до датата на изпита

#### **Конспект:**

##### Алгебра

1. Цели рационални изрази и действия с тях.
2. Формули за съкратено умножение.
3. Разлагане многочлени на множители.
4. Линейни уравнения с едно неизвестно и неравенства, свеждащи се към тях.
5. Линейни неравенства с едно неизвестно и неравенства, свеждащи се към тях.

##### Геометрия

1. Основни геометрични фигури.
2. Еднакви триъгълници.
3. Неравенства в триъгълника.
4. Успоредници.

Задача 1: Да се реши неравенството:

$$8\left(\frac{x-1}{7} - \frac{5-12x}{14}\right) < (x-1)^2 - (x-5)(x-2) - 4$$

Посочете най-голямото цяло решение.

Задача 2: Текстова задача:

Моторна лодка, чиято скорост в спокойна вода е 16 км/ч, тръгнала от пристанище А към пристанище В, което е по течението на реката. След като пристигнала в В, лодката направила престой от 12 минути и тръгнала към А срещу течението. Ако скоростта на течението на реката е 4 км/ч и разстоянието между А и В е 50 км, да се определи на какво разстояние от А е била лодката 4 часа след тръгването си.

Задача 3: В  $\triangle ABC$  мерките на ъглите  $ABC$  и  $ACB$  се отнасят както 3:11 и ъгъл  $BAC = 40^\circ$ .

а/ да се намерят ъглите на  $\triangle ABC$ ;

б/ нека през средата  $P$  на  $BC$  е прекарана права  $p$ , перпендикулярна на нея. Правата  $p$  пресича  $AB$  в точка  $N$  и продължението на височината  $CH$  ( $H \in AB$ ) в точка  $Q$ . Ако  $HN = m$ , да се намери дължината на отсечката  $PQ$ .